

Marek Lewandowski

Własność intelektualna jako intelektualny kapitał osobisty

Zarządzanie. Teoria i Praktyka nr 2 (4), 121-129

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Marek Lewandowski

Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie

**WŁASNOŚĆ INTELEKTUALNA JAKO INTELEKTUALNY
KAPITAŁ OSOBISTY****Streszczenie**

W artykule Autor stwierdza, że dotychczasowe określenie pojęcia „własność intelektualna” nie oddaje w pełni jego znaczenia, a dotyczy i definiuje pojęcie „ochrona własności intelektualnej”. Poprzez analizę zapisów prawnych w artykule zaproponowano własną definicję pojęcia własności intelektualnej. Dodatkowo w postaci modelowej przedstawiono trójkę pojęciową opisującą istotę elementu, podkreślając że własność intelektualną można przypisać jednostce, jako jej kapitał osobisty tylko wtedy, gdy dany desygnat będzie posiadał cechę indywidualnej nowości.

Słowa kluczowe: kapitał, wynalazek, własność, własność intelektualna, ochrona własności intelektualnej.

Pojęcie „własność intelektualna” (z angielskiego *intellectual property* – IP) w ostatniej dekadzie nabiera coraz większego znaczenia nie tylko w przedsiębiorstwach, ale coraz częściej używane jest w literaturze np. technicznej, ekonomicznej. Popularność tego pojęcia datuje się od 1967 r., gdy zostało użyte w nazwie Konwencji Sztokholmskiej o ustanowieniu Światowej Organizacji Własności Intelektualnej – *World Intellectual Property Organization* (WIPO). Własność intelektualna współcześnie w gospodarce ma istotny wpływ na wzrost przychodu nie tylko dla indywidualnej osoby, ale niejednokrotnie decyduje o tempie rozwoju przedsiębiorstwa i gospodarki narodowej. Zainteresowanie obszarem własności intelektualnej jako dobrem materialnym i niematerialnym stale rośnie, a szczególnie wzrasta zainteresowanie problematyką ochrony włas-

ności intelektualnej, która to ochrona ma wpływ na wzrost kapitału osobistego, dorobku duchowego i materialnego (osoby fizycznej)¹ i osób prawnych².

Własność intelektualna w literaturze prawnej, ekonomicznej oraz społecznej nie jest jednoznacznie zdefiniowana. Pojęcie *intellectual property* nie jest w kulturze realnej określane w znaczeniu desygnatu, ale jako zbiór praw, tak jak to zostało zdefiniowane przez WIPO i jasno sprecyzowane, jako zbiór praw odnoszących się w szczególności do takich dóbr osobistych, jak np.:

- dzieła literackie, artystyczne i naukowe,
- wynalazki we wszystkich dziedzinach działalności ludzkiej,
- odkrycia naukowe,
- wzory przemysłowe,
- znaki towarowe i usługowe,
- interpretacje artystów interpretatorów oraz wykonania artystów wykonawców,
- nazwy handlowe i oznaczenia handlowe,
- ochrona przed nieuczciwą konkurencją.

W literaturze o ochronie własności intelektualnej pojęcie to opisywane jest jako określenie zbiorcze i tak A. Adamczak i M. du Vall piszą, że własność intelektualna jest określeniem zbiorczym, obejmującym własność przemysłową oraz prawa autorskie i prawa pokrewne³. W takim znaczeniu, jako zbiór praw czy też określenie zbiorcze, należy definiować obszar ochrony własności intelektualnej, a nie samo pojęcie własność intelektualna.

Inaczej pojęcie to przedstawiają J. Merski i J. Szmirodzki, pisząc że „własność intelektualna i dobra niematerialne to dobra występujące w obrocie cywilnoprawnym, nieposiadające postaci materialnej. Stanowią one wynik twórczości artystycznej, naukowej i wynalazczej (zalicza się do nich również programy komputerowe)”⁴. Tak przedstawiane pojęcie własności intelektualnej nie jest precyzyjne, można uznać, że jest pojęciem nieostrym. M. Załucki zauważa, że własność intelektualna jako pojęcie jest określeniem zbiorczym i pisze: „w języku prawniczym pojęcie stało się określeniem zbiorczym dla takich terminów jak własność literacka, własność artystyczna (występujących także razem, jako

¹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny, Księga pierwsza. Część ogólna, Tytuł II. Osoby, Dział I. Osoby fizyczne, Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych art. 8. §1. zauważa że „każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną” (Dz.U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.).

² Kodeks Cywilny, Księga pierwsza. Część ogólna, Tytuł II. Osoby, Dział II. Osoby prawne, art. 33. stanowi: „osobami prawnymi są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną”.

³ A. Adamczak, M. du Vall (red.), *Ochrona własności intelektualnej*, UOTT UW, Warszawa 2010, s. 22.

⁴ J. Merski, J. Szmirodzki, *Ochrona własności intelektualnej, podstawowe akty prawa krajowego i międzynarodowego*, Almamer, Warszawa 2007, s. 5.

własność literacka i artystyczna), własność przemysłowa, które mają dłuższą tradycję”⁵.

Popularna Encyklopedia definiuje pojęcie wynalazek, jako: „rozwiązanie techniczne o charakterze materialnym, niewynikającym w sposób bezpośredni z aktualnego stanu wiedzy i praktyki technicznej, wymagające, zatem znacznej inwencji przy jego opracowaniu. W szerokim sensie te wszelkie pionierskie efekty ludzkiej inicjatywy mające na celu ułatwienie ludziom życia w różnych obszarach ich działalności, a także usprawnienia istniejących już narzędzi i technologii. Wynalazek jest chroniony patentem”⁶. Encyklopedia nie odnosi się do własności intelektualnej, która to własność powstaje w sferze umysłu, ducha w jednostce, jak i w społeczeństwie i jego kulturze, a dopiero potem przekształca się w stan wirtualny i materialny.

Analizując zapisy np. w *ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej*⁷ pojęcie „własność przemysłowa”⁸ nie jest jednoznacznie zdefiniowane. P.w.p. za własność przemysłową uznaje wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe i usługowe, oznaczenia geograficzne czy też topografię układów scalonych. Ustawa ta jednoznacznie definiuje pojęcia: „wzór użytkowy”⁹, „wzór przemysłowy”¹⁰, „znak towarowy” (usługowy)¹¹, „oznaczenie geograficzne”¹², czy też „topografia układu scalonego”¹³. Natomiast w ustawie tej brak jednoznacznej definicji pojęcia „wynalazek”. Pojęcie to nie zostało wyjaśnione w słowniczku¹⁴ ani w dalszej części, ustawa w art. 56 jednoznacznie definiuje jedynie wynalazek tajny, w brzmieniu: „wynalazek dokonany przez obywatela polskiego może być uznany za tajny, jeżeli dotyczy obronności lub bezpieczeństwa Państwa”. Ustawa w art. 24 odnosi się do wynalazku przez pryzmat pojęcia „patent”¹⁵ i wyjaśnia, na jakie wynalazki patent jest udzielany: „patenty są udzielane – bez względu na dziedzinę techniki – na wynalazki, które są nowe, posiadają poziom wynalazczy i nadają się do przemysłowego stosowania”¹⁶. W art. 93¹, 93² ustawodawca objaśnia i wymienia, co można zaliczyć do wynalazków biotechnologicznych. W odniesieniu do pojęcia

⁵ M. Załucki, *Prawo własności intelektualnej: repetytorium*, Difin, Warszawa 2008, s. 18.

⁶ *Popularna Encyklopedia Powszechna*, Tom 12, Kraków 2003, s. 322.

⁷ Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z późn. zm.; (dalej p.w.p.).

⁸ Po raz pierwszy pojęcie „własność przemysłowa” pojawiło się w Konwencji Paryskiej z 1883 r. o ochronie własności przemysłowej, a pojęcie „własność literacka i artystyczna” pochodzi z XVIII w. z Francji, a następnie zostało adoptowane do Konwencji Berneńskiej z 1886 r.

⁹ Art. 94. p.w.p.

¹⁰ Art. 102. p.w.p.

¹¹ Art. 120. p.w.p.

¹² Art. 174. p.w.p.

¹³ Art. 196. p.w.p.

¹⁴ Art. 3. p.w.p.

¹⁵ Zgodnie z art. 63. p.w.p. patent jest dokumentem przyznającym wyłączność korzystania osobie upoważnionej do wynalazku w sposób zarobkowy lub zawodowy na określonym terytorium.

¹⁶ Dział II Wynalazki i patenty, Rozdział 1. Wynalazek, art. 24 p.w.p.

wynalazek w art. 28. jednoznacznie wyłączono pewne obszary, stanowiąc że „za wynalazki, w rozumieniu art. 24, nie uważa się w szczególności:

- odkryć, teorii naukowych i metod matematycznych;
- wytworów o charakterze jedynie estetycznym;
- planów, zasad i metod dotyczących działalności umysłowej lub gospodarczej oraz gier;
- wytworów, których niemożliwość wykorzystania może być wykonana w świetle powszechnie przyjętych i uznanych zasad nauki;
- programów do maszyn cyfrowych;
- przedstawienia informacji.”

Dodatkowo w art. 29 ustawa ta wskazuje na wyłączenia patentowe, które rozciąga na takie obszary, jak np.: wynalazki, których wykorzystanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami; odmiany roślin lub rasy zwierząt, biologiczne sposoby hodowli roślin lub zwierząt czy też sposoby leczenia ludzi i zwierząt. Podobnie w odniesieniu do wynalazków biotechnologicznych w art. 93³ ustawa za wynalazek nie uważa np.: „ciała ludzkiego, w różnych jego stadiach formowania się i rozwoju oraz zwykłego odkrycia jednego z jego elementów, włącznie z sekwencją lub częściową sekwencją genu”.

W takim znaczeniu, jak przytoczone wyżej definicje określające pojęcie własność intelektualna jako pojęcie zbiorcze lub jako dobra występujące w obrocie cywilno-prawnym, należałoby rozumieć, iż za własność intelektualną nie można uważać np. odkryć, teorii naukowych czy też odkryć w obszarze genetyki biotechnologicznej, jak i ciała ludzkiego lub zwierzęcego. Taka interpretacja jednak zdaniem autora artykułu jest nieupoważniona. Własność intelektualna rozciąga się na wszystkie obszary. Można jedynie prowadzić dyskusję czy to jest etyczna własność intelektualna. Można także dokonać podziału na własność intelektualną formalną i nieformalną, ekonomiczną i nieekonomiczną, przydatną lub nieprzydatną. Natomiast nie można uważać, iż obszary, które ustawodawca wyłączył i nie nazywa wynalazkami nie mogą być nazywane własnością intelektualną.

Podobnie w *ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych*¹⁷, ustawodawca określa, co można zaliczyć do przedmiotów prawa autorskiego¹⁸, ale zarazem wyłącza obszary, które nie mogą stanowić przedmiotu prawa autorskiego. I tak np. w art. 1. ust 1. tej ustawy czytamy: „przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór)”. Ustęp 2. tej ustawy uszczegóławia, że „przedmiotem prawa autorskiego są utwory:

¹⁷ Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.; (dalej pr. aut.).

¹⁸ Art. 1. ust. 2., art. 2. ust. 1., jak i art. 3.

1. wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi, (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe),
2. plastyczne,
3. fotograficzne,
4. lutnicze,
5. wzornictwa przemysłowego,
6. architektoniczne, architektoniczno-urbanistyczne i urbanistyczne,
7. muzyczne i słowno-muzyczne,
8. sceniczne, sceniczno-muzyczne, choreograficzne i pantomimiczne,
9. audiowizualne (w tym filmowe)”.

Natomiast art. 4 ustawy wyłącza z praw autorskich takie obszary, jak: akty normatywne lub ich urzędowe projekty; urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole; opublikowane opisy patentowe lub ochronne; proste informacje prasowe.

Czy w takim aspekcie za własność intelektualną (za własność osobistą – czyli za prawa autorskie osobiste¹⁹) nie można uznać nowego opracowania aktów normatywnych, nowego urzędowego projektu dokumentu, znaku, jak i symbolu? Można prowadzić rozważania, czy własność taka przynależy do jednej osoby, czy do grupy osób (przedsiębiorstwa).

Należy zauważyć, że istotną cechą dla pojęcia własność intelektualna jest pojęcie nowość. O ile ustawodawca zauważa, iż wynalazek musi posiadać takie cechy, jak: nowość²⁰, poziom wynalazczy²¹ i stosowalność przemysłowa²², zdaniem autora własność intelektualna powinna być określona jedną istotną i niepodważalną cechą nowości. I tak za nowość dla pojęcia własność intelektualna należy uznać każdy przejaw działalności intelektualnej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażania, dane dobro osobiste nie było nigdzie przed datą jego oznaczenia jak i udostępnienia do wiadomości powszechnej w formie pisemnego lub ustnego opisu, przez stosowanie, wystawienie lub ujawnienie w inny sposób znane.

Na tle takich rozważań upoważniona jest definicja pojęcia własność intelektualna w brzmieniu:

Własność intelektualna to nowe, dotychczas nieznanе lub częściowo znane dobro osobiste (przedmiot – rzecz lub zjawisko – czynność) powstałe w świadomości jej posiadacza (osoby lub grupy osób) w wyniku działalności intelektualnej (twórczej), bez względu na dziedzinę techniki o indywi-

¹⁹ Art. 16 ustawy pr. aut.: „Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, autorskie prawa osobiste chronią, nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więz twórcy z utworem, a w szczególności prawo do: 1) autorstwa utworu; (...)”.

²⁰ Art. 25. p.w.p.

²¹ Art. 26. p.w.p.

²² Art. 27. p.w.p.

dualnym charakterze, ustalone w jakiegokolwiek postaci na nośniku materialnym lub niematerialnym, niezależnie od wartości, przeznaczenia, sposobu wyrażania i sposobu wytwarzania.

W takim znaczeniu nie jest upoważnione stwierdzenie, iż własność intelektualna jest działem prawa cywilnego. Własność intelektualną należy zauważać także jako indywidualium przez pryzmat umysłu jednostki, która egzystuje w grupie społecznej stanowiącej określoną wspólnotę danej cywilizacji. Własność intelektualna jest więc procesem umysłu i intelektu²³, który wspomaga proces postrzegania, analizy i oceny otaczającej rzeczywistości w określonym otoczeniu kulturowym przez pryzmat rozumu i doświadczenia.

Upoważnione jest stwierdzenie, że „ochrona własności intelektualnej” jest zbiorem norm prawa, w jaki sposób właściciel własności intelektualnej może nią dysponować w obrocie cywilnym na podstawie prawa cywilnego, co oznacza, że w sprawach nieuregulowanych np. w ustawie o pr. aut. oraz ustawie p.w.p. mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego (k.c.) lub karnego (k.k.).

W odniesieniu do definicji J. Merskiego i J. Szmigrodzkiego upoważnione jest stwierdzenie, że własność intelektualna jest dobrem niematerialnym, ponieważ powstaje w umyśle w wyniku działalności intelektu jego autora i dzięki jego inteligencji. Należy zauważyć, że własność intelektualna dotyczy nie tylko obszaru formalnego, ale i nieformalnego, może dotyczyć także obszarów wyłączonych spod ochrony prawnej lub prawa.

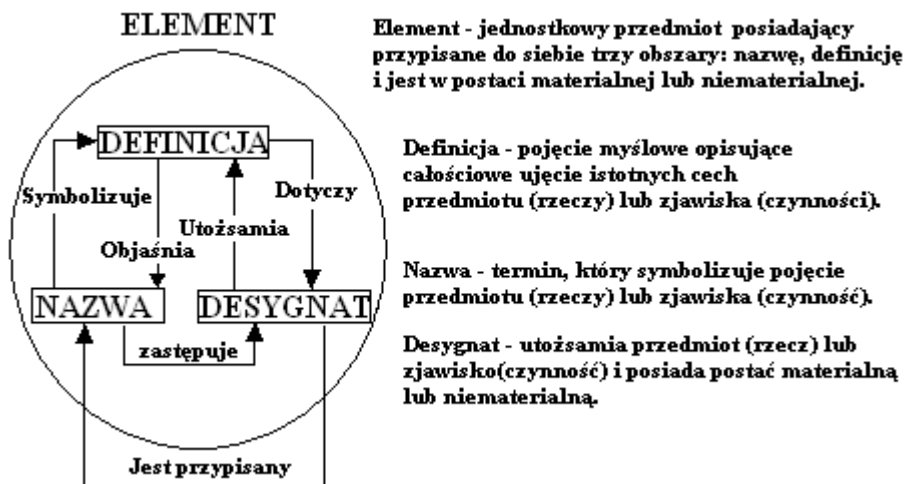
W świetle pr. aut., p.w.p. czy też k.c. „własność” ma dwa wymiary: podmiotowy i przedmiotowy. Kodeks cywilny w pierwszej kolejności odnosi się do osoby (podmiotowo): „każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną”²⁴, a dopiero potem w art. 23. do dobra osobistego (przedmiotowo). Natomiast ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych w pierwszej kolejności odnosi się do przedmiotu prawa autorskiego (rozdział 1), a w drugiej do przedmiotu prawa autorskiego (rozdział 2).

Własność intelektualna w ujęciu podmiotowym jest dziełem intelektu osoby, twórcy, natomiast w ujęciu przedmiotowym odpowiada idei, która ma postać niematerialną, którą twórca powinien ustalić w jakiegokolwiek postaci na nośniku materialnym lub niematerialnym. W ujęciu przedmiotowym istotę powstania własności intelektualnej można wyjaśnić w oparciu o semantyczny model Ogdena-Richardsa opisujący istotę elementu. Każdemu elementowi model ten przypisuje trójkę pojęciową, tak jak to pokazuje rys 1.

²³ Intelekt (łac., *intellectus* – pojmowanie, rozumienie), *Wielka Encyklopedia PWN*, t. 12, Warszawa 2002, s. 177.

²⁴ Art. 8 §1. k.c.

Rys. 1. Istota elementu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie modelu semantycznego Ogdena-Richardsa.

Świat jaki znamy składa się z nieskończonej ilości elementów. Człowiek od zarania dziejów poznaje otaczającą go rzeczywistość, odkrywając coraz większą ilość nowych elementów, którym przypisuje nazwę, definicję i formę materialną lub niematerialną. Każdy człowiek, który stworzy, odkryje nowy desygnat²⁵, któremu można przypisać nową nazwę i definicję, jest autorem nowej własności intelektualnej często też nazywanej innowacją produktową, przedmiotową czy też organizacyjną. Własność ta powstaje w sferze umysłu, ducha a następnie migruje do otoczenia kulturowego, tworząc często przyczynę dla nowej wartości nie tylko materialnej, ale i kulturowej, jak i etycznej.

Innowacje o charakterze technicznym i pozatechnicznym w Europie stanowią zasoby własności intelektualnej wszystkich gałęzi przemysłu. Własność intelektualna staje się najcenniejszym kapitałem, znajdującym się w posiadaniu osób fizycznych i prawnych, decydując o rozwoju regionu, a często i Państwa.

Dla celów wyjaśnienia nowości należy posiłkować się obecnie istniejącymi aktami prawnymi w odniesieniu do wynalazków. I tak w świetle art. 25. ust. 1. p.w.p. „wynalazek uważa się za nowy, jeżeli nie jest on częścią stanu techniki”. Ust. 2. tego artykułu precyzuje, iż „przez stan techniki rozumie się wszystko to, co przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo do uzyskania patentu, zostało udostępnione do wiadomości powszechnej w formie pisemnego i ustne-

²⁵ Por.: *Słownik języka polskiego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, t. 1, s. 325 „desygnat jakiegoś wyrazu lub pojęcie, to odpowiadająca mu rzecz, osoba, zjawisko itp. Termin z zakresu logiki i językoznawstwa. Przedmiot, którego dana nazwa jest znakiem, nazywamy desygnatem tej nazwy”.

go opisu, przez stosowanie, wystawienie lub ujawnienie w inny sposób”. Art. 26 p.w.p. wyjaśnia, iż „wynalazek uważa się za posiadający poziom wynalazczy, jeżeli wynalazek ten nie wynika dla znawcy, w sposób oczywisty, ze stanu techniki”.

Dodatkowo art. 27 p.w.p. uzupełnia, iż „wynalazek uważany jest za nadający się do przemysłowego stosowania, jeżeli według wynalazku może być uzyskiwany wytwór lub wykorzystywany sposób, w rozumieniu technicznym, w jakiegokolwiek działalności przemysłowej, nie wykluczając rolnictwa”.

Własność k.c. traktuje, jako zbiór przepisów odnoszących się do prawa rzeczowego, pisząc: „w granicach określonych przez ustawy i zasady współzycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą”²⁶. Z zapisu wynika, iż własność oznacza maksymalną możliwość korzystania, jak i rozporządzania rzeczą przez właściciela rzeczy w ramach ustalonych zasad współzycia społecznego. W ramach własności właściciel jest uprawniony do używania, przetwarzania, zużycia, a nawet zniszczenia rzeczy.

Kodeks cywilny zauważa także takie pojęcie jak dobro osobiste i tak w art. 23. k.c. występuje zapis, który odnosi się do dobra osobistego, określając że do takich dóbr poza zdrowiem, wolnością itd. zalicza się też twórczość naukową, artystyczną, wynalazczą i racjonalizatorską, które to dobra pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Obszar ten nawiązuje do określeń występujących w ustawie, o pr. aut.

W świetle tak brzmiących przepisów własność intelektualna z punktu własności przynależna jest odpowiednio jego autorowi. Z ujęcia podmiotowego wynikają prawa osobiste, a z ujęcia przedmiotowego prawa majątkowe. Osobiste i majątkowe prawa do własności intelektualnej w dobie współczesnej oparte są na podobnej strukturze jak prawa o własności w Kodeksie Cywilnym. Tak jak czytamy w *Wielkiej encyklopedii PWN*: „najpełniejsza władza użytkowania i dysponowania (*ins utendi et abutendi*) jaką można mieć nad rzeczami (rozumianymi szeroko, od konkretnych przedmiotów fizycznych, takich jak dom, do twórców intelektu, takich jak utwór literacki czy wzór matematyczny) także sama rzecz, nad którą ma się ową władzę”²⁷. Własność intelektualna ma dwa wymiary: osobisty i majątkowy i może przynależeć do osoby lub do grupy osób, które ją stworzyły. Natomiast własność majątkowa może dotyczyć jednostki, grupy, instytucji, przedsiębiorstwa czy też Państwa.

²⁶ Kodeks Cywilny, Księga druga. Własność i inne prawa rzeczowe, Tytuł I. Własność, Dział II. Treść i wykonanie własności, art. 140.

²⁷ Wielka Encyklopedia PWN, t. 29, Warszawa 2005, s. 410.

Literatura:

1. Adamczak A., du Vall M. (red.), *Ochrona własności intelektualnej*, UOTT UW, Warszawa 2010, s. 22.
2. Merski J., Szmigrodzki J., *Ochrona własności intelektualnej, podstawowe akty prawa krajowego i międzynarodowego*, Almamer, Warszawa 2007, s. 5.
3. *Popularna Encyklopedia Powszechna*, Tom 12, Kraków 2003, s. 322.
4. *Słownik języka polskiego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, t 1, s. 325.
5. *Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych* (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.).
6. *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny* (Dz.U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.).
7. *Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej* (Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z późn. zm.).
8. *Wielka Encyklopedia PWN*, t. 12, Warszawa 2002, s. 177.
9. *Wielka Encyklopedia PWN*, t. 29, Warszawa 2005, s. 410.
10. Załucki M., *Prawo własności intelektualnej: repetytorium*, Difin, Warszawa 2008, s. 18.

Abstract

In the article the author concludes that the existing definition of intellectual property does not fully convey its meaning but relates to and defines the concept of intellectual property protection. Through analysis of the legal provisions in the article, he suggested his own definition of the concept of intellectual property. Further in the form presented three conceptual models that describe the essence of highlighting an item that can be attributed to the intellectual property of the individual as her personal capital only if the designate will have a personal trait of novelty.

Keywords: *capital, invention, property, intellectual property, protection of intellectual property.*